EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 19.7.2021
COM(2021) 431 final

2021/0245 (NLE)

Návrh

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY

o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Česka

{SWD(2021) 211 final}

2021/0245 (NLE)

Návrh

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY

o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Česka

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost[1], a zejména na článek 20 uvedeného nařízení,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Rozšíření onemocnění COVID-19 mělo na hospodářství Česka rušivý dopad. V roce 2019 činil hrubý domácí produkt na obyvatele (HDP na obyvatele) v Česku 68 % průměru EU. Podle průběžné letní prognózy Komise z roku 2021 reálný HDP Česka klesl v roce 2020 o 5,6 % a očekává se, že v období 2020–2021 klesne kumulativně o 1,9 %. K dlouhodobějším aspektům s dopadem na střednědobou hospodářskou výkonnost patří zachování růstu produktivity, což vyžaduje trvalé strukturální reformy v oblastech vzdělávání, inovačního ekosystému a správy a také cílené investice do infrastruktur a výzkumu a vývoje. Česko dosud není plně připraveno na zelenou a digitální transformaci. Vzhledem k míře, v jaké je rozsáhlý výrobní sektor Česka, včetně odvětví výroby automobilů, vystaven technologickým změnám, mezi něž patří například automatizace výrobních procesů, je pravděpodobné, že tyto změny budou mít na české hospodářství významný dopad. Kromě toho penzijní systém a systém zdravotní péče představují rizika pro dlouhodobou udržitelnost veřejných financí a hospodářství.

(2) Ve dnech 9. července 2019 a 20. července 2020 vydala Rada v rámci evropského semestru doporučení pro Česko. Rada zejména doporučila přijmout opatření na podporu hospodářského oživení a současně zajistit dlouhodobou fiskální udržitelnost a posílit investice; zajistit odolnost systému zdravotní péče, posílit dostupnost zdravotnických pracovníků, primární péči a integraci péče a zavést služby elektronického zdravotnictví; podporovat zaměstnanost aktivními politikami na trhu práce, poskytováním dovedností (včetně digitálních dovedností) a přístupem k digitálnímu učení; podpořit malé a střední podniky větším využíváním finančních nástrojů k zajištění podpory likvidity, snížením administrativní zátěže a zlepšením elektronické veřejné správy; předsunout veřejné investiční projekty ve vyšší fázi připravenosti a podporovat soukromé investice za účelem hospodářského oživení;

[1] Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17.

zaměřit investice na zelenou a digitální transformaci, zejména na vysokokapacitní digitální infrastrukturu a technologie, na čistou a účinnou výrobu a využívání energie a na udržitelnou dopravní infrastrukturu, a to mimo jiné v uhelných regionech; odstranit překážky bránící rozvoji plně funkčního inovačního ekosystému; zajistit inovativním podnikům přístup k financování a zlepšit spolupráci veřejného a soukromého sektoru v oblasti výzkumu a vývoje. Po posouzení pokroku při provádění těchto doporučení pro jednotlivé země v době předložení plánu pro oživení a odolnost Komise konstatuje, že bylo dosaženo významného pokroku, pokud jde o doporučení týkající se přijetí veškerých nezbytných opatření pro účinné řešení pandemie, zachování hospodářství a podpory následného oživení.

(3) Dne 1. června 2021 předložilo Česko Komisi svůj národní plán pro oživení a odolnost v souladu s čl. 18 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241. Tento plán byl předtím konzultován v souladu s jeho vnitrostátním právním rámcem se sociálními partnery, místními a regionálními orgány a dalšími relevantními zúčastněnými stranami. Vnitrostátní odpovědnost za plány na podporu oživení a odolnosti je základem jejich úspěšného provádění a trvalého dopadu na vnitrostátní úrovni a důvěryhodnosti na unijní úrovni. Podle článku 19 nařízení (EU) 2021/241 Komise posoudila relevanci, účinnost, účelnost a soudržnost plánu pro oživení a odolnost v souladu s pokyny pro posuzování uvedenými v příloze V uvedeného nařízení.

(4) Plány pro oživení a odolnost by měly sledovat obecné cíle Nástroje pro oživení a odolnost zřízeného nařízením (EU) 2021/241 a Nástroje Evropské unie na podporu oživení zřízeného nařízením Rady (EU) 2020/2094[2] na podporu oživení po krizi COVID-19. Měly by podporovat hospodářskou, sociální a územní soudržnost Unie, a to přispěním k šesti pilířům uvedeným v článku 3 nařízení (EU) 2021/241.

(5) Provádění plánů pro oživení a odolnost členských států bude probíhat v rámci koordinovaného úsilí v oblasti investic a reforem v celé Unii. Díky koordinovanému a souběžnému provádění těchto reforem a investic a provádění přeshraničních projektů se tyto reformy a investice vzájemně posílí a vytvoří pozitivní vedlejší účinky v celé Unii. Přibližně jedna třetina dopadu nástroje na růst a vytváření pracovních míst v členských státech tedy vznikne díky vedlejším účinkům z jiných členských států.

Vyvážená reakce přispívající k šesti pilířům

(6) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. a) a oddílem 2.1 přílohy V nařízení (EU) 2021/241 představuje plán pro oživení a odolnost do značné míry (hodnocení A) komplexní a přiměřeně vyváženou reakci na hospodářskou a sociální situaci, čímž vhodně přispívá ke všem šesti pilířům uvedeným v článku 3 nařízení (EU) 2021/241, a zohledňuje specifické výzvy a přidělené finanční prostředky dotčeného členského státu.

(7) Český plán pro oživení a odolnost stanoví komplexní a přiměřeně vyváženou reakci na krizi způsobenou pandemií. Plán zahrnuje opatření přispívající ke všem šesti pilířům definovaným v článku 3 nařízení (EU) 2021/241. Výslovně zmiňuje šest pilířů i to, jak jsou tyto pilíře prostřednictvím opatření řešeny, a zahrnuje komponenty přispívající alespoň k jednomu či více pilířům. Plán sestává ze souboru investic a reforem

[2] Nařízení Rady (EU) 2020/2094 ze dne 14. prosince 2020, kterým se zřizuje Nástroj Evropské unie na podporu oživení, jehož účelem je podpořit oživení po krizi COVID-19 (Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 23).

zaměřených na klíčové oblasti jako digitalizace, zelená transformace, vzdělání a odborná příprava, přístup k financování, kultura, výzkum a inovace a zdravotní péče.

(8) Plán předpokládá do budoucna zaměřená opatření usnadňující digitální a zelenou transformaci českého hospodářství. Tato opatření zahrnují rozšíření elektronické veřejné správy, včetně otevřených dat, a služeb elektronického zdravotnictví, investice do digitalizace systému soudnictví dané země, rozšíření sítí s velmi vysokou kapacitou a sítí 5G, digitální inovace a digitální dovednosti a digitalizaci průmyslu. Plán má za cíl zvýšení podílu udržitelných druhů dopravy, dosažení úspor energie a snížení emisí skleníkových plynů a současně přispívá k cílům zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně, k ochraně a obnově přírody a k realizaci řešení oběhového hospodářství. Opatření řeší specifické socioekonomické výzvy, kterým Česko čelí, a to prostřednictvím podpory inovačního ekosystému a rozvoje dovedností ve vzdělávání a odborné přípravě při současném zohlednění sociálních rozdílů.

Řešení všech nebo významné části výzev identifikovaných v doporučeních pro jednotlivé země

(9) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. b) a oddílem 2.2 přílohy V nařízení (EU) 2021/241 se očekává, že plán pro oživení a odolnost přispěje k účinnému řešení všech nebo významné části výzev (hodnocení A) identifikovaných v příslušných doporučeních pro jednotlivé země, včetně jejich fiskálních aspektů, učiněných dotčenému členskému státu nebo výzev uvedených v jiných relevantních dokumentech, které Komise oficiálně přijala v rámci evropského semestru.

(10) Součástí plánu je soubor vzájemně se posilujících reforem a investic, jež přispívají k účinnému řešení všech nebo významné části hospodářských a sociálních výzev identifikovaných v doporučeních Rady určených Česku v rámci evropského semestru v letech 2019 a 2020, zejména v oblasti zdravotní péče, dovedností a vzdělávání, zelené a digitální transformace, dopravy, podpory podniků a výzkumu a inovací. Plán přispívá k řešení strukturálních problémů identifikovaných v příslušných doporučeních pro jednotlivé země, jelikož zahrnuje řadu investic a reforem, u nichž se očekává, že nastartují pokrok českého hospodářství a společnosti. Je výrazně zaměřen na investice ve výše uvedených oblastech, zejména na investice do energetiky, digitální infrastruktury a udržitelné dopravy. V oblasti energetiky Česko plánuje modernizovat rozvodné sítě dálkového vytápění, zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů, zlepšit energetickou účinnost v obytných a veřejných budovách a nahradit v domácnostech kotle na uhlí. Projekty v oblasti digitální a dopravní infrastruktury se zaměřují na digitální a železniční sítě s velmi vysokou kapacitou, které by měly přispět k vybudování moderních a ekologických základů pro budoucí růst produktivity.

(11) Tyto investiční plány mají být podpořeny reformou řízení pro udělování stavebního povolení včetně digitalizace procesu, což významně zkrátí jeho délku. Opatření v oblasti elektronické veřejné správy a opatření pro boj proti korupci by měla dále zlepšit podnikatelské prostředí. Potenciál růstu a konkurenceschopnost českého hospodářství by měly podpořit rovněž investice do výzkumu a vývoje, které by měly být zaměřeny na spolupráci veřejného a soukromého sektoru, na přístup inovativních podniků, a zejména malých a středních podniků, k finanční a nefinanční podpoře a na zlepšení inovačního ekosystému, a rovněž by se měly soustředit na oblasti průmyslu, životního prostředí, dopravy, kultury, digitalizace a zdravotní péče. Očekává se, že doporučení Rady týkající se trhu práce, dovedností a vzdělávání budou řešena prostřednictvím systémů rekvalifikace, příležitostí k celoživotnímu vzdělávání v rámci

podniků, nových zařízení péče o děti, digitálních dovedností učitelů, aktualizovaných osnov podporujících digitální dovednosti a gramotnost a IT vybavení pro školy, jakož i prostřednictvím opatření zaměřených na nerovnosti ve vzdělávání. Doporučení týkající se zdravotní péče by měla být řešena prostřednictvím posílené prevence rakoviny a rehabilitační péče, vytvoření portálu pro elektronické zdravotnictví podporujícího postupy integrované péče a prostřednictvím podpory vzdělávání v oblasti zdravotní péče. Další doplňující akce zahrnují opatření ke zlepšení dlouhodobé péče.

(12) Lze mít za to, že doporučení Rady týkající se okamžité reakce fiskální politiky na pandemii nespadají do oblasti působnosti českého plánu pro oživení a odolnost, a to bez ohledu na skutečnost, že Česko obecně odpovídajícím způsobem a dostatečně reagovalo na bezprostřední potřebu podpořit hospodářství v letech 2020 a 2021 fiskálními prostředky v souladu s ustanoveními obecné únikové doložky Paktu o stabilitě a růstu.

(13) Dlouhodobá udržitelnost veřejných financí však není v plánu řešena. Vzhledem k střednědobé až dlouhodobé povaze výzvy je naléhavost jejího řešení v současné hospodářské situaci méně zjevná než v případě jiných doporučení. Česko by však dlouhodobě mělo nadále čelit středně vysokým rizikům pro fiskální udržitelnost veřejných financí, a to především kvůli nákladům souvisejícím se stárnutím populace. Zlepšení dlouhodobé fiskální udržitelnosti penzijního systému a systému zdravotní péče tedy nadále představuje významnou výzvu, kterou je třeba v následujících letech řešit. Kromě toho plán při řešení doporučení pouze do určité míry zohledňuje rozdíly mezi regiony.

Příspěvek k potenciálu růstu, tvorbě pracovních míst a hospodářské, sociální a institucionální odolnosti a provádění evropského pilíře sociálních práv

(14) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. c) a oddílem 2.3 přílohy V nařízení (EU) 2021/241 se očekává, že plán pro oživení a odolnost bude mít vysoký účinek (hodnocení A) na posílení potenciálu růstu, tvorbu pracovních míst a hospodářskou, sociální a institucionální odolnost členského státu, a tím napomůže provádění evropského pilíře sociálních práv, mimo jiné podporou politik ve prospěch dětí a mládeže, a zmírní hospodářský a sociální dopad krize způsobené onemocněním COVID-19, čímž přispěje ke zvýšení hospodářské, sociální a územní soudržnosti a konvergence v Unii.

(15) Simulace provedené útvary Komise prokazují, že plán může do roku 2026 zvýšit HDP Česka o 0,8 % až 1,2 %[3]. Očekává se, že plán pro oživení a odolnost přispěje k hospodářskému růstu a tvorbě pracovních míst v Česku. Plán soudržně řeší několik zjištěných nedostatků hospodářství, zejména vystavení průmyslu rizikům představovaným automatizací a zelenou transformací, nízké míry finančních prostředků pro výzkum a vývoj pro inovativní podniky v rané fázi, nesoulad mezi dostupnými a potřebnými dovednostmi, nízkou účast žen na trhu práce a nízké dovednosti a neefektivnost veřejné správy.

(16) Plán tyto slabiny a zranitelnosti řeší zejména prostřednictvím směřování finanční a nefinanční podpory k malým a středním podnikům, velkým podnikům a projektům,

[3] Tyto simulace zohledňují celkový dopad nástroje NGEU, který zahrnuje také financování iniciativy REACT-EU, a zvýšení objemu finančních prostředků pro program Horizont Evropa, Program InvestEU, FST, rozvoj venkova a kapacity rescEU. Simulace nezahrnují možný pozitivní dopad strukturálních reforem, který může být značný.

čímž jim umožňuje zapojit se do zelené a digitální transformace, investic do dopravy, opatření s cílem zlepšit výzkumný a inovační ekosystém, podporovat spolupráci vědeckého a podnikatelského sektoru a financovat digitalizaci a výzkum a inovace ve strategických odvětvích v souladu se strategií pro inteligentní specializaci a prostřednictvím poskytování finančních prostředků startupům v rané fázi. Opatření pro řešení přizpůsobivosti pracovníků zahrnují revizi osnov a opatření pro prohlubování dovedností a změnu kvalifikace, přičemž nízká účast žen s malými dětmi na trhu práce je řešena zvýšením kapacity zařízení péče o děti. Plán předpokládá opatření k posílení využívání služeb elektronické veřejné správy, ke zjednodušení postupů pro udělování stavebního povolení a k posílení předcházení korupci prostřednictvím legislativního opatření, což by mělo přispět ke zlepšení podnikatelského prostředí pro soukromé investory.

(17) Plán pro oživení a odolnost přispívá k řešení několika sociálních výzev relevantních pro Česko a podporuje provádění evropského pilíře sociálních práv. Očekává se, že tato opatření podpoří sociální soudržnost a vyřeší četné výzvy v této oblasti. Zavádění sítí s velmi vysokou kapacitou do venkovských oblastí by mělo zmírnit propast mezi městskými a venkovskými oblastmi, pokud jde o přístup ke konektivitě. K řešení nerovností ve vzdělávání by měla napomoci zvýšená podpora škol s vyšším podílem žáků ze znevýhodněných socioekonomických poměrů a IT vybavení pro znevýhodněné žáky a studenty. Navýšení kapacit předškolního vzdělávání a odborné přípravy by mělo posílit rovné příležitosti a podpořit účast žen na trhu práce. Další důležitá opatření pro řešení potřeb dětí zahrnují reformy osnov za účelem posílení digitálních dovedností žáků a využívání digitálních zdrojů.

(18) Investice do sítí veřejné dopravy a do infrastruktury pro digitální konektivitu mají význam zejména pro strukturálně znevýhodněné regiony a pro osoby s nízkými mzdami v městských oblastech. Rovněž se očekává, že opatření podpoří dekarbonizaci dálkového vytápění a úspory energie v domácnostech. Kromě toho by investice do nahrazení znečišťujících systémů vytápění na bázi uhlí tepelnými čerpadly a kotli na biomasu v obytných budovách rodin s nízkým příjmem měly omezit energetickou chudobu a snížit náklady na zelené investice. Sociální potřeby zranitelných osob by měly být podporovány rovněž snazším přístupem k programům zdravotních prohlídek, zvýšením kapacity v oblasti sociální péče a investicemi do infrastruktury pro sociální péči.

Zásada „významně nepoškozovat“

(19) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. d) a oddílem 2.4 přílohy V nařízení (EU) 2021/241 se očekává, že plán pro oživení a odolnost zajistí, aby žádné opatření pro provádění reforem a investičních projektů v něm zahrnuté (hodnocení A) významně nepoškozovalo environmentální cíle ve smyslu článku 17 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852[4] (zásada „významně nepoškozovat“). Česko provedlo posouzení opatření zahrnutých v plánu z hlediska zásady „významně nepoškozovat“. Případný škodlivý dopad všech příslušných opatření na životní prostředí by měl být řešen prostřednictvím vhodných záruk, a to i v rámci příslušných milníků a cílů, které zajistí, že budou splněna příslušná kritéria týkající se životního

[4] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088 (Úř. věst. L 198, 22.6.2020, s. 13).

prostředí. V případě potřeby by měly být zavedeny milníky, které zajistí, že budou prováděna zmírňující opatření s cílem předejít významnému poškození. To je případ opatření podporujících modernizaci rozvodných sítí dálkového vytápění, nahrazení kotlů na bázi uhlí v obytných a veřejných budovách plynovými kondenzačními kotli a kotli na bázi biomasy a opatření podporujících protipovodňovou ochranu.

Příspěvek k zelené transformaci včetně zachování biologické rozmanitosti

(20) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. e) a oddílem 2.5 přílohy V nařízení (EU) 2021/241 plán pro oživení a odolnost obsahuje opatření, která do značné míry (hodnocení A) přispívají k zelené transformaci, včetně biologické rozmanitosti, nebo k řešení výzev, které z této transformace vyplývají. Na opatření podporující cíle v oblasti klimatu připadá částka, která představuje 41,6 % celkových finančních prostředků přidělených na plán, jak bylo vypočteno podle metodiky uvedené v příloze VI nařízení (EU) 2021/241. V souladu s článkem 17 nařízení (EU) 2021/241 je plán pro oživení a odolnost v souladu s informacemi obsaženými ve vnitrostátním plánu v oblasti energetiky a klimatu na období 2021–2030.

(21) Očekává se, že investice do obnovitelných zdrojů energie, modernizace rozvodných sítí dálkového vytápění, nahrazení kotlů na bázi uhlí a zvýšení energetické účinnosti obytných a veřejných budov pomůže Česku dosáhnout jeho cílů v oblasti dekarbonizace do roku 2030 a podpořit přechod k oběhovému hospodářství. Investice do plynu a biomasy podléhají zvláštním podmínkám a měly by se řídit kritérii udržitelnosti pro obnovitelné zdroje energie, která musí Česko přijmout. Investice do udržitelné dopravy by měly zlepšit železniční infrastrukturu a infrastrukturu pro čistou mobilitu, včetně elektromobility. To by mělo podpořit celkový ekosystém mobility, což je pro české hospodářství klíčové.

(22) Očekává se, že reformy a investice související s ochranou přírody a hospodařením s vodou do určité míry pomohou řešit výzvy, kterým Česko čelí v souvislosti s přizpůsobováním se změně klimatu a s ochranou vodních zdrojů, přírody a biologické rozmanitosti.

Příspěvek k digitální transformaci

(23) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. f) a oddílem 2.6 přílohy V nařízení (EU) 2021/241 plán pro oživení a odolnost obsahuje opatření, která do značné míry (hodnocení A) přispívají k digitální transformaci nebo k řešení výzev, které z ní vyplývají. Na opatření podporující digitální cíle připadá částka, která představuje 22,1 % celkových finančních prostředků přidělených na plán, jak bylo vypočteno podle metodiky uvedené v příloze VI nařízení (EU) 2021/241.

(24) Plán předkládá ambiciózní opatření pro digitální transformaci českého hospodářství, která jsou založena na komplexním přístupu, což přispívá k rozvoji vnitrostátní úrovně evropského digitálního ekosystému. Navrhovaná opatření kombinují investice do sítí s velmi vysokou kapacitou a sítí 5G, technologické demonstrační projekty, budování infrastruktury pro kvantovou komunikaci, pomoc podnikům při využívání příležitostí, které nabízejí digitální inovace, a usnadňování předávání know-how pomocí center pro digitální inovace a testovacích a experimentálních center. Za účelem reakce na měnící se potřeby trhu práce plán pro oživení a odolnost rovněž podporuje digitální dovednosti prostřednictvím programů pro prohlubování dovedností a změnu kvalifikace, jakož i prostřednictvím digitální reformy vzdělávání. Opatření s cílem zajistit učitelům a žákům digitální dovednosti jsou kombinována s poskytováním IT

vybavení a připojení školám a žákům při současném zohlednění regionálních a sociálních rozdílů.

(25) Reformy by měly zajistit, že změny v rámci digitální transformace zůstanou udržitelné a účinné. Podle českého plánu by mělo být rozšířeno poskytování služeb elektronické veřejné správy a elektronického zdravotnictví, což by mělo vést ke zvýšení účinnosti veřejné správy a ke zlepšení podnikatelského prostředí. Za účelem zrychlení a zjednodušení příslušných procesů by měly být provedeny změny v procesu udělování stavebního povolení a jeho digitalizace. Reforma osnov primárního a sekundárního vzdělávání by měla podpořit rozvoj počítačové gramotnosti žáků v Česku. Plán rovněž zavádí vylepšený model řízení umožňující účinný dohled nad digitální transformací a digitálními inovacemi a podporu technologických startupů. Plán by tak měl řešit důležité aspekty digitální transformace a digitálního ekosystému jakožto celku, a tím zlepšit konkurenceschopnost českého hospodářství.

Trvalý účinek

(26) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. g) a oddílem 2.7 přílohy V nařízení (EU) 2021/241 se očekává, že plán pro oživení a odolnost bude mít na Česko do značné míry trvalý účinek (hodnocení A).

(27) Plán pro oživení a odolnost Česka představuje soubor reforem a investic se zaměřením na investice, které mohou mít na Česko trvalý účinek. Plán zavádí opatření, která mají za cíl přinést strukturální změny ve veřejné správě, v dopravě, v oblasti úspor energie a zdrojů energie v domácnostech, v oblasti dovedností a vzdělávání, v boji proti korupci, ve výzkumu a inovacích a v přístupu ke zdravotní a dlouhodobé péči. Plán překládá ambiciózní agendu pro digitalizaci podnikání a agendu podpory oživení pro posílení inovačního ekosystému, což by mělo podpořit udržitelný růst a zvýšit konkurenceschopnost Česka.

(28) Očekává se, že značné investice přinesou českému hospodářství trvalé změny. Investice do udržitelných druhů dopravy, jako je železnice, a do energeticky účinné renovace bytového a domovního fondu a veřejných budov by měly snížit znečišťování ovzduší, napomoci zelené transformaci a přispět k územní soudržnosti. Investice do inovativních startupů, malých a středních podniků a velkých podniků prostřednictvím různých režimů financování společně s posílením inovačního ekosystému a spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem a s investicemi do sítí s velmi vysokou kapacitou by měly podpořit inovace a konkurenceschopnost českých podniků a zároveň přispět k zelené a digitální transformaci. Plánované investice zaměřené na digitální transformaci systému soudnictví Česka mají značný potenciál posílit jeho účinnost a odolnost a zlepšit přístup ke spravedlnosti. Reformy v oblasti zdravotní péče jsou podpořeny investicemi do specializované péče, elektronického zdravotnictví, programů zdravotních prohlídek a komplexní rehabilitační péče, jakož i do špičkového výzkumu ve vybraných oblastech zdravotní péče, což může zlepšit výsledky v oblasti zdravotnictví. Investice do vzdělávání, odborné přípravy a sociální péče napomáhají sociální soudržnosti a přispívají ke zmírňování případných dopadů měnících se trendů na trhu práce a v oblasti demografie. Tyto investice jsou doplněny dalšími investicemi do přípravy projektů, do odborné přípravy, do zvyšování povědomí a do metodické a analytické podpory na ústřední, regionální a místní úrovni, a to za účelem podpory zelené a digitální transformace, maximalizace dopadu a absorpce dalších zdrojů včetně finančních prostředků z Nástroje pro oživení a odolnost. Trvalý účinek plánu lze rovněž posílit prostřednictvím synergií mezi plánem a dalšími programy

financovanými z fondů politiky soudržnosti, zejména věcným řešením hluboce zakořeněných územních problémů a podporou vyváženého rozvoje.

Sledování a provádění

(29) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. h) a oddílem 2.8 přílohy V nařízení (EU) 2021/241 jsou opatření navrhovaná v plánu pro oživení a odolnost, budou-li doplněna dodatečnými opatřeními obsaženými v tomto rozhodnutí v podobě milníků, minimální (hodnocení B) k zajištění účinného sledování a provádění plánu pro oživení a odolnost, včetně zamýšleného harmonogramu, milníků, cílů a souvisejících ukazatelů.

(30) Vnitrostátní opatření pro provádění plánu pro oživení a odolnost jsou stanovena v usnesení vlády č. 467 ze dne 17. května 2021. Nejvyšším rozhodovacím a schvalovacím orgánem, který zodpovídá za celkovou koordinaci a sledování plánu pro oživení a odolnost, je Řídící výbor Národního plánu obnovy. Za koordinaci a sledování plánu, jakož i za podávání zpráv zodpovídá jakožto orgán odpovědný za plán pro oživení a odolnost a jeho provádění Ministerstvo průmyslu a obchodu, které je rovněž hlavním styčným subjektem ve vztahu ke Komisi. Úkolem uvedeného orgánu je také podávat žádosti o výplatu finančních prostředků Komisi poté, co vlastníci komponent prohlásí milníky za splněné a auditní orgán a Ministerstvo financí provedou audit systému, jehož součástí je testování věcné správnosti deklarovaných milníků a cílů. V návaznosti na nedávný audit jiných programů EU Ministerstvo průmyslu a obchodu obdrželo výrok s výhradou kvůli neexistenci účinných opatření pro prevenci, odhalování a nápravu případů střetu zájmů. Měly by být zavedeny konkrétní milníky s cílem zajistit, že tyto nedostatky budou vyřešeny před první žádostí o výplatu finančních prostředků.

(31) Členské státy by měly zajistit, aby o finanční podpoře v rámci tohoto nástroje bylo informováno a aby byla uznána v souladu s článkem 34 nařízení (EU) 2021/241. Za účelem pomoci členským státům při provádění jejich plánu může být požadována technická podpora v rámci Nástroje pro technickou podporu nebo jiných relevantních odvětvových nástrojů, např. nástroje na podporu politik v rámci programu Horizont 2020.

Výpočet nákladů

(32) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. i) a oddílem 2.9 přílohy V nařízení (EU) 2021/241 je odůvodnění výše odhadovaných celkových nákladů plánu pro oživení a odolnost uvedené v plánu do určité míry (hodnocení B) přiměřené a věrohodné, odpovídá zásadě nákladové efektivnosti a je úměrné očekávanému účinku na ekonomiku a společnost členského státu.

(33) Česko pro většinu nákladů na opatření zahrnutá v plánu poskytlo odhady založené na odpovídajícím odůvodnění, důkazech a metodice. Informace o výpočtu nákladů a související dokumenty byly předloženy do určité míry. Náklady byly v mnoha případech stanoveny s odkazem na údaje ohledně investic v podobné výši provedených v České republice nebo v jiných členských státech v rámci dřívějších projektů či veřejných zakázek. Pokud to nebylo možné, byly odhady nákladů většinou poskytnuty za použití přístupů zdola nahoru založených na tržních cenách významných faktorů ovlivňujících cenu. U několika menších opatření byla podrobná vysvětlení odhadů nákladů omezená a totéž platilo pro podpůrnou dokumentaci. Dle těchto informací nic nenasvědčuje tomu, že by byla narušena celková přiměřenost, věrohodnost a doplňkovost odhadů nákladů. Odhadované celkové náklady plánu pro

oživení a odolnost jsou v souladu se zásadou nákladové efektivnosti a jsou úměrné očekávanému účinku na hospodářství a společnost členského státu.

Ochrana finančních zájmů

(34) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. j) a oddílem 2.10 přílohy V nařízení (EU) 2021/241 jsou opatření navržená v plánu pro oživení a odolnost, budou-li doplněna dodatečnými opatřeními obsaženými v tomto rozhodnutí v podobě milníků, přiměřená (hodnocení A) pro prevenci, odhalování a nápravu korupce, podvodů a střetu zájmů při využívání finančních prostředků poskytnutých na základě uvedeného nařízení a očekává se, že opatření účinně zabrání dvojímu financování na základě uvedeného nařízení a z jiných programů Unie. Tím není dotčeno uplatňování jiných nástrojů na podporu a prosazování souladu s právem EU, včetně prevence, odhalování a nápravy korupce, podvodů a střetů zájmů a ochrany rozpočtu Unie v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2092.

(35) Systém vnitřní kontroly popsaný v plánu pro oživení a odolnost, doplněný o dodatečná opatření obsažená v tomto rozhodnutí v podobě milníků, je založen na spolehlivých postupech a strukturách a jasně vymezuje aktéry a jejich úlohy a odpovědnost v souvislosti s prováděním úkolů vnitřní kontroly. Systém vnitřní kontroly tvoří tyto úrovně: i) kontroly řízení prováděné vlastníky komponent a koordinačním subjektem na úrovni Ministerstva průmyslu a obchodu a ii) audity prováděné vnitrostátním auditním subjektem centralizovaným na Ministerstvu financí. Celkově je popis systému vnitřní kontroly a dalších příslušných opatření v plánu pro oživení a odolnost, včetně opatření týkajících se shromažďování a zpřístupňování údajů o konečných příjemcích, přijatelný pro prevenci, odhalování a nápravu korupce, podvodů a střetu zájmů při využívání finančních prostředků podle nařízení (EU) 2021/241 a zamezení dvojímu financování na základě uvedeného nařízení a z jiných programů Unie.

(36) Jsou stanoveny další milníky, které vyžadují, aby i) byl proveden přezkum souladu vnitrostátních postupů s cílem zajistit, aby uplatňování skutečného vlastnictví v kontextu systému vnitřní kontroly nástroje bylo plně v souladu s definicí „skutečných majitelů“ podle čl. 3 bodu 6 směrnice 2015/849 ve znění směrnice 2018/843, ii) koordinační subjekt vydal pokyny ohledně předcházení střetům zájmů a jejich řešení podle finančního nařízení a vnitrostátního práva, které se vztahuje na vlastníky komponent a další subjekty provádějící reformy a investice v rámci plánu pro oživení a odolnost, což by mělo dále posílit opatření na ochranu rozpočtu EU proti podvodům a nesrovnalostem, iii) auditní orgán přijal auditní strategii zajišťující nezávislý a účinný audit provádění Nástroje pro oživení a odolnost a iv) Řídící výbor Národního plánu obnovy schválil a zavedl postupy pro systém shromažďování, uchovávání a zpracování údajů týkajících se všech konečných příjemců, včetně všech skutečných majitelů podle článku 3 směrnice (EU) 2015/849. Všechny tyto milníky musí být splněny před předložením první žádosti o platbu Komisi.

(37) Ačkoli popis vnitřního kontrolního systému a dalších opatření pro prevenci a odhalování a nápravu případů střetu zájmů je přijatelný, vzhledem k závažným nedostatkům v řídicím a kontrolním systému pro zabránění střetům zájmů České republiky, které potvrdil nedávný audit jiných programů EU, je nutné, aby auditní subjekt provedl zvláštní audit účinnosti vnitřního kontrolního systému. Zpráva musí obsahovat výrok auditora bez výhrad o účinnosti vnitřního kontrolního systému pro zabránění střetu zájmů na úrovni plánu pro oživení a odolnost, a zejména o účinnosti i) shromažďování, uchovávání a zpracovávání údajů týkajících se všech konečných

příjemců, včetně všech skutečných majitelů v souladu s čl. 3 bodem 6 směrnice (EU) 2015/849, ii) systému vnitřní kontroly pro prevenci, odhalování a nápravu střetu zájmů v souladu s článkem 61 finančního nařízení a iii) vnitrostátních kontrolních postupů pro předcházení případům střetu zájmů v souvislosti se všemi skutečnými majiteli. V souladu s čl. 20 odst. 5 písm. e) nařízení (EU) 2021/241 by Česko mělo provést tato opatření, aby dosáhlo souladu s článkem 22 uvedeného nařízení, a jejich provedení potvrdit podáním první žádosti o platbu. Zpráva by měla obsahovat popis zjištěných slabých stránek a nedostatků a přijatých nápravných opatření.

(38) Česká republika uvedla, že probíhají jednání o informačním systému pro řízení a vykazování milníků a cílů s cílem splnit zvláštní požadavky na řízení a podávání zpráv popsané v plánu pro oživení a odolnost. Prostřednictvím milníku by mělo být zajištěno, aby byl do podání první žádosti o platbu zaveden a zprovozněn systém úložišť s cílem monitorovat provádění Nástroje. Uvedený systém by měl zahrnovat přinejmenším tyto funkce: a) zajistit shromažďování údajů a monitorování dosahování milníků a cílů a b) shromažďovat a uchovávat údaje požadované v čl. 22 odst. 2 písm. d) bodech i) až iii) nařízení (EU) 2021/241 a zajišťovat k nim přístup, na základě čl. 22 odst. 2 písm. e) uvedeného nařízení.

(39) V souvislosti s využíváním finančních prostředků podle nařízení (EU) 2021/241 je nezbytný robustní protikorupční rámec pro prevenci, odhalování a nápravu nesrovnalostí, jako jsou podvody, korupce nebo střet zájmů. V této souvislosti je v rámci provádění plánu nutné posílit legislativní rámec s cílem lépe předcházet korupci.

Soudržnost plánu

(40) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. k) a oddílem 2.11 přílohy V nařízení (EU) 2021/241 obsahuje plán do určité míry (hodnocení B) opatření pro uskutečňování reforem a projektů veřejných investic, která představují ucelené činnosti.

(41) Český plán pro oživení a odolnost představuje komplexní soubor opatření se silným zaměřením na investice. Plán je založen na šesti prioritách, kterými jsou digitální transformace, udržitelná dopravní infrastruktura, vzdělávání a trh práce, podpora institucí a podniků, výzkum a inovace a zdraví a odolnost populace. Tyto priority jsou prováděny prostřednictvím 26 komponent. Mezi řadou komponent existují synergie. Plán zajišťuje celkovou rovnováhu mezi reformami a investicemi. U některých komponent však nejsou investice doprovázeny příslušnými reformami. Je zjevná potřeba zavést systematickou doplňkovost s financováním v rámci politiky soudržnosti a v komponentách jsou uvedeny některé příklady. Vymezení hranic je rozpracováno dostatečně, ale mělo by rovněž záviset na dokončení dohody o partnerství a na programech politiky soudržnosti.

Rovnost

(42) Plán Česka pro oživení a odolnost obsahuje řadu opatření, která by měla řešit problémy této země v oblasti rovnosti žen a můžu a rovných příležitostí pro všechny. Pokud jde o rovnost žen a mužů, je plán navržen tak, aby zvýšil účast žen s malými dětmi na trhu práce, a to prostřednictvím dostatečných investic do zařízení předškolní péče pro děti mladší tří let. Plán rovněž zahrnuje legislativní reformu za účelem lepšího zacílení aktivních politik trhu práce na nejzranitelnější skupiny. Část plánu řešící nerovnosti ve vzdělávání zahrnuje zvýšenou podporu škol s vysokým podílem žáků ze znevýhodněných socioekonomických poměrů, odbornou přípravu a poradenství pro učitele jednající s různorodými skupinami žáků a další doučování pro

děti, kterým hrozí, že v důsledku dlouhého uzavření škol propadnou. Plán rovněž předpokládá investice do digitálního vybavení škol, aby byl zajištěn přístup ke vzdělání pro znevýhodněné žáky a studenty. Výslovně však neuvádí, jak by tato opatření měla řešit výzvy, jimž čelí romská komunita. Situace a potřeby osob se zdravotním postižením jsou řešeny v několika částech plánu, a to i v souvislosti s novým stavebním zákoníkem, renovací budov a zlepšení jejích přístupnosti, digitalizací, elektronickým zdravotnictvím a sociální péčí. Řešeny jsou rovněž výzvy, kterým čelí starší lidé, a to zejména prostřednictvím zlepšení kvality a přístupnosti dlouhodobé péče, sociální péče a zdravotní péče. Jsou plánovány zvláštní investice do energetické účinnosti pro domácnosti ve znevýhodněných sociálních skupinách.

Vlastní bezpečnostní hodnocení

(43) Plán v souladu s čl. 18 odst. 4 písm. g) nařízení (EU) 2021/241 zahrnuje vlastní bezpečnostní hodnocení pro investice do digitálních kapacit a konektivity. Plán předpokládá investice do infrastruktury, například do vysokokapacitních sítí a sítí 5G, do infrastruktury IKT pro elektronickou veřejnou správu, do vývoje v oblasti kybernetického zabezpečení a do infrastruktury pro kvantovou komunikaci.

Přeshraniční projekty a projekty pro více zemí

(44) V plánu je navrženo několik projektů s přeshraniční dimenzí, zejména v souvislosti s digitální transformací. Plán podporuje výzkum a vývoj v rámci podniků a evropských a vnitrostátních center pro digitální inovace s cílem podnítit digitální transformaci malých a středních podniků, jakož i založení evropského testovacího a experimentálního zařízení. Předpokládá několik investic v rámci přeshraničních iniciativ nebo sítí, včetně nového evropského centra pro umělou inteligenci, potenciálního významného projektu společného evropského zájmu v oblasti mikroelektroniky a konektivity se speciálním zaměřením na mikroprocesory, vytvoření a budování kapacit pro digitální technologie a evropské infrastruktury blockchainových služeb. Plán rovněž podporuje vytvoření kvantové komunikační infrastruktury, účast Česka na sítích 5G a zavedení ekosystémů sítí 5G v členských státech.

Konzultační proces

(45) České orgány před předložením plánu vedly konzultační proces, a to v souladu s vnitrostátním právním rámcem především prostřednictvím tripartitního fóra se zástupci sociálních partnerů. Plán rovněž prošel standardní konzultací mezi ministerstvy a parlamentní debatou. Za účelem zajištění odpovědnosti příslušných aktérů je zásadní zapojení všech místních orgánů a dotčených zúčastněných stran včetně sociálních partnerů, a to po celou dobu provádění investic a reforem obsažených v plánu.

Kladné posouzení

(46) Na základě kladného posouzení českého plánu pro oživení a odolnost ze strany Komise se zjištěním, že plán uspokojivě splňuje kritéria pro posouzení stanovená v nařízení (EU) 2021/241, a v souladu s čl. 20 odst. 2 uvedeného nařízení by toto rozhodnutí mělo stanovit reformy a investiční projekty nezbytné pro provádění plánu, příslušné milníky, cíle a ukazatele a částku poskytnutou Unií na provádění plánu ve formě nevratné finanční podpory.

Finanční příspěvek

(47) Odhadované celkové náklady plánu pro oživení a odolnost Česka činí 179 142 931 000 CZK, což se na základě referenčního kurzu Evropské centrální banky pro měny CZK a EUR ze dne 1. června 2021 rovná částce 7 035 697 549 EUR. Jelikož plán pro oživení a odolnost uspokojivě splňuje kritéria pro posouzení stanovená v nařízení (EU) 2021/241, a vzhledem k tomu, že výše odhadovaných celkových nákladů plánu pro oživení a odolnost je nižší než maximální finanční příspěvek, který je pro Česko k dispozici, měl by se finanční příspěvek přidělený na plán Česka pro oživení a odolnost rovnat výši odhadovaných celkových nákladů plánu pro oživení a odolnost.

(48) V souladu s čl. 11 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241 se výpočet maximálního finančního příspěvku pro Česko aktualizuje do 30. června 2022. V souladu s čl. 23 odst. 1 uvedeného nařízení by měla být Česku nyní poskytnuta částka v rámci právního závazku do 31. prosince 2022. V návaznosti na aktualizovaný maximální finanční příspěvek by Rada na návrh Komise měla v případě potřeby toto rozhodnutí bez zbytečného odkladu změnit tak, aby zahrnovalo aktualizovaný maximální finanční příspěvek.

(49) Poskytovaná podpora bude financována z půjček, které Komise přijímá jménem Unie na základě článku 5 rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2020/2053[5]. Podpora by měla být vyplácena ve splátkách, jakmile Česko uspokojivě splní příslušné milníky a cíle identifikované v souvislosti s prováděním plánu pro oživení a odolnost.

(50) Česko požádalo o předběžné financování ve výši 13 % finančního příspěvku. Tato částka by měla být Česku poskytnuta s výhradou vstupu v platnost dohody o financování stanovené v čl. 23 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241 a v souladu s touto dohodou.

(51) Tímto rozhodnutím by neměly být dotčeny výsledky jakýchkoli řízení týkajících se přidělování finančních prostředků Unie v rámci jakéhokoli jiného programu Unie kromě nařízení (EU) 2021/241 nebo řízení týkajících se narušení fungování vnitřního trhu, která mohou proběhnout, a to zejména na základě článků 107 a 108 Smlouvy. Rovněž nezprošťuje členské státy povinnosti oznamovat Komisi záměry poskytnout státní podporu podle článku 108 Smlouvy,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost

Posouzení plánu pro oživení a odolnost České republiky na základě kritérií stanovených v čl. 19 odst. 3 nařízení (EU) 2021/241 se schvaluje. V příloze tohoto rozhodnutí jsou stanoveny reformy a investiční projekty v rámci plánu pro oživení a odolnost, opatření a harmonogram pro sledování a provádění plánu pro oživení a odolnost, včetně příslušných milníků a cílů, příslušné ukazatele týkající se plnění plánovaných milníků a cílů a opatření pro poskytnutí plného přístupu ze strany Komise k příslušným podkladovým údajům.

[5] Úř. věst. L 424, 15.12.2020, s. 1.

Článek 2
Finanční příspěvek

1. Unie poskytne České republice finanční příspěvek ve formě nevratné podpory ve výši 7 035 697 549 EUR. Částka ve výši 3 537 379 398 EUR bude poskytnuta v rámci právního závazku do 31. prosince 2022[6]. S výhradou aktualizovaného výpočtu příspěvku pro Česko podle čl. 11 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241, který se rovná uvedené částce nebo je vyšší, se v rámci právního závazku od 1. ledna 2023 do 31. prosince 2023 poskytne další částka ve výši 3 498 318 151 EUR.

2. Finanční příspěvek Unie bude Česku poskytnut Komisí ve splátkách v souladu s přílohou tohoto rozhodnutí. Částka ve výši 914 640 681 EUR se poskytuje jako předběžné financování a je rovna 13 procentům finančního příspěvku. Komise může vyplatit předběžné financování a splátky v jedné nebo více tranších. Výše tranší závisí na dostupnosti finančních prostředků.

3. Předběžné financování bude uvolněno v závislosti na vstupu v platnost dohody o financování stanovené v čl. 23 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241 a v souladu s touto dohodou. Předběžné financování se zúčtuje poměrným odečtením od úhrady splátek.

4. Uvolnění splátek v souladu s dohodou o financování je podmíněno dostupným financováním a rozhodnutím Komise přijatým v souladu s článkem 24 nařízení (EU) 2021/241, že Česko uspokojivě splnilo příslušné milníky a cíle identifikované v souvislosti s prováděním plánu pro oživení a odolnost. V závislosti na vstupu právních závazků uvedených v odstavci 1 v platnost, musí být milníky a cíle dokončeny nejpozději do 31. srpna 2026, aby byly způsobilé pro platbu.

Článek 3
Určení

Toto rozhodnutí je určeno České republice.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně

[6] Tato částka odpovídá částce dostupné pro právní závazek do 31. prosince 2022 po odečtení poměrného podílu Česka na výdajích podle čl. 6 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241, která je vypočtena v souladu s metodikou v článku 11 uvedeného nařízení.